

Schildwachtklieronderzoek

Bij de behandeling van de tumor in uw borst is het belangrijk om te weten of de tumor zich heeft uitgezaaid naar de oksel. De mogelijke uitzaaiingen lopen via de lymfebanen naar de lymfeklieren in de oksel. De klier waar uitzaaiingen als eerste voorkomen, is de schildwachtklier. Deze klier wordt ook wel de poortwachtklier genoemd (Engelse term is sentinel node).

■ De schildwachtklier

De schildwachtklierprocedure is een onderzoek om te bekijken of er tumorcellen in de schildwachtklier zitten. Door de schildwachtklier op te sporen, te verwijderen en te laten onderzoeken door de patholoog, kan de chirurg eventuele uitzaaiingen in een vroeg stadium ontdekken. Dit is belangrijk om te weten voor het vervolg van de behandeling.

■ Wat betekent dat voor u?

Uw chirurg heeft met u besproken dat op grond van het (voor)onderzoek van de borst en de oksel u in aanmerking komt voor weefselonderzoek van de schildwachtklier. Wanneer de uitslag van dit weefselonderzoek van deze klier geen uitzaaiingen aantoon, is het niet nodig om de okselklieren aanvullend te behandelen. In zeldzame situaties komt het voor dat de schildwachtklier niet te vinden is. In dat geval bespreekt uw behandelend specialist de verdere behandeling van de oksel met u.

■ Voorbereiding op de ingreep

De verwijdering van de schildwachtklier gebeurt:

- meestal gecombineerd met de borstsparende operatie of borstamputatie of
- vóór een borstamputatie, gecombineerd met een directe reconstructie of
- na een behandeling van chemotherapie of hormoontherapie, ook wel neo-adjuvante chemo- of hormoontherapie genoemd

Hieronder staat kort weergegeven welke voorbereidingen voor de ingreep worden genomen.

Injectie

Om de schildwachtklier te lokaliseren krijgt u op de dag voor de operatie een radioactieve vloeistof in de borst gespoten. De radioactieve vloeistof krijgt u op afdeling nucleaire geneeskunde toegediend. U ligt op een onderzoeksbed, terwijl de gespecialiseerde laborant 2 keer een klein beetje radioactieve vloeistof vlak bij uw tepel inspuit. Het inbrengen van de injecties kan gevoelig zijn. Van de ingespoten vloeistof merkt u niets. Deze vloeistof stroomt via het lymfestelsel naar de schildwachtklier.

De hoeveelheid radioactieve stof die u krijgt, is zo klein dat dit geen schadelijke gevolgen heeft voor u en uw omgeving. De stralingsdosis is te vergelijken met de dosis die u krijgt bij een röntgenonderzoek.

Wachttijd

Het duurt enige tijd voordat de vloeistof zich met het lymfevocht naar de lymfeklieren heeft verplaatst. Meestal worden er 2 uur na de injectie foto's gemaakt. Direct na de injectie krijgt u een tijd mee waarop u voor het maken van de foto's wordt terugverwacht op de afdeling nucleaire geneeskunde. U hoeft in de tussentijd niet op afdeling nucleaire geneeskunde te blijven. Wanneer u niet in het ziekenhuis bent opgenomen, mag u het ziekenhuis gewoon verlaten.

Foto's

Tijdens het maken van de foto's ligt u op een onderzoekstafel. Er worden 2 foto's van het borst-okselsgebied gemaakt. Een van de voorzijde en een van de zijkant van de borst. Elke opname duurt 3 minuten. Voor een goede kwaliteit van de opnames is het noodzakelijk dat de gammacamera dicht bij uw lichaam komt. Gedurende de opnametijd mag u niet bewegen. Het nemen van de foto's is pijnloos en duurt in totaal ongeveer een kwartier.

Markering

Direct nadat de foto's zijn gemaakt wordt ook de plaats van de schildwachtklier bepaald. Hierbij gebruiken we een zogenoemde probe. Dit is een klein instrument dat vlakbij de oksel wordt gehouden en de uitgezonden gammastraling omzet in geluid. Met een watervaste stift geven we de plaats aan met een kruisje op de huid, zodat deze tijdens de operatie gemakkelijker terug te vinden is.

Het is daarom belangrijk dat u de stiftmarkering er voor die tijd niet afwast!

■ De schildwachtklieroperatie onder algehele narcose

Soms is het nodig om vlak voor de operatie een blauwe kleurstof in te spuiten. Dit gebeurt vlakbij de tepel als u al onder narcose bent. Op deze manier kan de schildwachtklier tijdens de operatie zowel aan de opeenstapeling van nucleaire vloeistof als aan de blauwe vloeistof herkend worden. De chirurg verwijdert de schildwachtklier uit de oksel. Vervolgens wordt de huid onderhuids gehecht. Na de operatie kan uw urine tijdelijk enigszins blauw/groen van kleur zijn. De helder blauwe plek op uw borst zal nog langere tijd te zien zijn, deze vervaagt na een aantal weken tot maanden.

Na de ingreep kan uw urine tijdelijk een beetje blauw/groen van kleur zijn. Dit komt door de ingespoten blauwe contrastvloeistof. De helder blauwe plek op uw borst kan u nog enige tijd zien, deze vervaagt langzaam.

Op de webpagina van de nucleaire geneeskunde vindt u meer informatie over de afdeling, de gebruikte radioactieve stoffen en de schildwachtklierscintigrafie.

Als er een probleem is of vragen zijn, kunt u contact opnemen met de borstklieniek. De contactgegevens vindt u in hoofdstuk 3 van de behandelwijzer.

De verpleegkundig consultant/specialist mammacare neemt de eerstvolgende werkdag na uw ingreep telefonisch contact met u op.

■ Uitslag

De schildwachtklier wordt voor verder onderzoek naar de patholoog gestuurd. Na ongeveer 7-10 werkdagen is de uitslag van het onderzoek bekend. U heeft dan een afspraak met de chirurg op de borstkliniek. Afhankelijk van de uitslag wordt de verdere behandeling met u besproken en overlegd.

■ Uw vragen

Voor vragen kunt u ook in de periode na de behandeling terecht bij de verpleegkundig consulent mammacare / verpleegkundig specialist op de borstkliniek. U vindt de telefoonnummers op hoofdstuk 3 van deze behandelwijzer.